

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ GIÁNG VIÊN Ở CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRƯỚC TÁC ĐỘNG CỦA CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP LẦN THỨ TƯ

*IMPROVE THE QUALITY OF TEACHERS IN MILITARY SCHOOLS
FROM THE IMPACT OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION*

ĐỖ THANH HẢI(*)

TÓM TẮT: Cách mạng công nghiệp 4.0 đang diễn ra mạnh mẽ, tác động tới mọi mặt đời sống xã hội, trong đó có lĩnh vực giáo dục - đào tạo ở các nhà trường quân đội nói chung, đội ngũ giảng viên nói riêng. Để đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp giáo dục - đào tạo cũng như xây dựng quân đội trong bối cảnh tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư ngày càng mạnh mẽ, việc nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên ở các nhà trường quân đội là vấn đề đặt ra cấp thiết hiện nay.

Từ khóa: giảng viên; Cách mạng công nghiệp 4.0.

ABSTRACT: The Fourth Industrial Revolution has been making a profound impact on all aspects of social life, including education and training. On the basis of explaining the impacts of the Fourth Industrial Revolution on the quality of teachers, we boldly propose a number of solutions to enhancing positive impacts and lessen negative impacts of this revolution in order to improve the quality of teachers, meet the high requirements of fundamental and comprehensive innovation in education - training today.

Key words: teachers; Industrial Revolution 4.0.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Cách mạng công nghiệp lần thứ tư phát triển mạnh mẽ đã, đang và sẽ còn tác động trực tiếp, tạo ra sự thay đổi sâu sắc mọi mặt của đời sống xã hội. Sự thay đổi này chính là cơ hội, đồng thời cũng là thách thức không nhỏ đối với ngành giáo dục - đào tạo, trong đó có xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên ở các nhà trường quân đội.

Hiện nay, quân đội có “10 học viện, 11 trường sĩ quan, 01 trường đại học” [2, tr.6] đào tạo cán bộ cho các cấp, các ngành trong toàn quân. Các nhà trường quân đội là một bộ phận trong hệ thống các học viện, trường đại học của quốc gia, những trung tâm nghiên cứu, ứng dụng, phát triển khoa học và công nghệ, khoa học

quân sự, khoa học xã hội nhân văn... góp phần xây dựng nền tảng lý luận vững chắc cho việc xây dựng quân đội, củng cố quốc phòng, tham gia vào bảo vệ nền tảng tư tưởng, chủ trương, đường lối cách mạng của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Các nhà trường quân đội cùng với các đơn vị khác trong toàn quân làm nòng cốt trong củng cố quốc phòng, giữ vững ổn định chính trị, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Giảng viên ở các nhà trường quân đội là một bộ phận cán bộ quân đội, khá đa dạng, bao gồm nhiều cấp, với nhiều đặc thù chuyên ngành khác nhau thuộc các nhóm ngành cơ bản: khoa học quân sự, khoa học xã hội và nhân văn quân sự, khoa học kỹ thuật, y dược, ngoại ngữ và một số chuyên

(*) ThS. Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng, dothanhhai2310@gmail.com, Mã số: TCKH31-14-2022

ngành khác. Giảng viên ở các nhà trường quân đội đa số là sĩ quan, một bộ phận nhỏ là quân nhân chuyên nghiệp, số ít là công chức quốc phòng được biên chế ở các khoa, có nhiệm vụ trực tiếp thực hiện nhiệm vụ sư phạm. Họ hoạt động trong môi trường sư phạm quân sự đặc thù, có tính kỷ luật tự giác, nghiêm minh. Cùng với sự phát triển đời sống xã hội, Đảng, Nhà nước, quân đội tiếp tục có sự quan tâm, đầu tư hệ thống các nhà trường quân đội ngày càng chính quy, hiện đại. Đây là điều kiện thuận lợi để giảng viên học tập, rèn luyện, bồi dưỡng cả về phẩm chất đạo đức, hoàn thiện nhân cách, nâng cao trình độ, năng lực sư phạm. Trong điều kiện cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, quan tâm nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên là vấn đề đang đặt ra cấp thiết hiện nay.

2. NỘI DUNG

2.1. Tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đến các nhà trường quân đội và đội ngũ giảng viên

Quân sự, quốc phòng là lĩnh vực đi đầu trong ứng dụng tiến bộ, thành quả khoa học, công nghệ. Những phát minh khoa học, những công nghệ tiên tiến nhất đều được áp dụng trước tiên không ở đâu khác ngoài lĩnh vực quân sự, quốc phòng. Đối với nước ta, để đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, tất yếu phải tăng cường sức mạnh quân sự, quốc phòng. Việc tiếp cận, ứng dụng thành tựu của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư là đòi hỏi tất yếu trong xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, tiến thẳng lên hiện đại một số quân chủng, binh chủng, lực lượng.

Trong bối cảnh chung đó, các nhà trường quân đội có vị thế, vai trò xã hội đặc biệt quan trọng góp phần vào xây dựng, củng cố, không ngừng nâng cao sức mạnh, khả năng sẵn sàng chiến đấu và thắng lợi của quân đội. Không thể có quân đội hiện đại, nếu không có con người hiện đại. Không thể có con người hiện đại nếu thiếu nền giáo dục hiện đại. Để tiếp tục xây

dựng quân đội “*Cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, một số quân chủng, binh chủng, lực lượng tiến thẳng lên hiện đại*” [3, tr.48,49], nhà trường phải đi trước một bước so với đơn vị, phải là lực lượng nòng cốt, tiên phong trước tiên được “chuẩn hóa”, “hiện đại hóa”; nâng cao chất lượng đào tạo, cung cấp cho toàn quân nguồn nhân lực có chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ quân đội trong bối cảnh mới. Nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên là khâu then chốt, quyết định chất lượng giáo dục - đào tạo ở các nhà trường quân đội. Như Đảng ta đã khẳng định: “*Cùng với đề cao vị trí, vai trò và trách nhiệm xã hội, cần đổi mới mạnh mẽ chính sách đãi ngộ, chăm lo xây dựng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục là khâu then chốt*” [3, tr.138].

Dưới tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, các yếu tố công nghệ trí tuệ nhân tạo, công nghệ mô phỏng, không gian ảo, hệ thống vũ khí, khí tài, trang bị quân sự hiện đại, hệ thống điều khiển thông minh, hạ tầng và nội dung dữ liệu thông tin số hóa... trở thành những thành tố đặc biệt quan trọng trong tổ chức và thực hiện chức năng giáo dục - đào tạo của các nhà trường quân đội. Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã ảnh hưởng không nhỏ tới nội dung, chương trình, phương pháp giảng dạy, thúc đẩy “*Chuyển mạnh quá trình giáo dục từ chủ yếu trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học; từ học chủ yếu trên lớp sang tổ chức hình thức học tập đa dạng*” [3, tr.232] hướng tới mục tiêu toàn diện đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho quân đội.

Công tác quản lý, điều hành, kiểm định, đánh giá chất lượng giáo dục - đào tạo của các nhà trường cũng chịu tác động mạnh mẽ từ thành tựu của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Việc giám sát, thu thập, đánh giá giảng viên dựa trên nền tảng công nghệ thông minh giúp “giảm tải” cho các lực lượng sư phạm, lãnh đạo, chỉ huy các cấp; giúp cung cấp thông tin chân thực, rõ ràng nhất về hoạt động, tiến trình, chất

lượng sư phạm của giảng viên. Nhờ ứng dụng công nghệ, mọi thông tin, quy trình, đánh giá được minh bạch. Đây là môi trường tốt để củng cố đạo đức, kỷ luật nghề nghiệp, phát huy liên chính, ngăn ngừa vi phạm các quy chế, quy định nghề nghiệp của giảng viên. Trước tác động đó, giảng viên cần nắm bắt, làm chủ khoa học công nghệ, ngoại ngữ, tin học, có khả năng thích ứng, nhạy bén kịp thời nắm bắt cái mới. Giảng viên phải giỏi về chuyên môn, nắm vững và thuần thục trong sử dụng các phương pháp dạy học hiện đại; khai thác phát huy tối đa tính năng, tác dụng của các trang thiết bị công nghệ; có khả năng nghiên cứu độc lập, năng lực hợp tác và hỗ trợ người học có hiệu quả.

Tính hai mặt của công nghệ là rất rõ ràng. Một số giảng viên ỷ vào sức mạnh công nghệ mà suy giảm khả năng tự học tập, nghiên cứu, dễ choáng ngợp trước lượng thông tin đa chiều, thiếu định hướng. Thành tựu công nghệ của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư cũng dễ dẫn tới vi phạm đạo đức nghề nghiệp, liên chính khoa học. Việc lạm dụng các thiết bị công nghệ, bị tiêm nhiễm bởi những thông tin trái chiều, thiếu kiểm chứng vô hình chung tác động làm suy giảm lòng tin, tình cảm nghề nghiệp tốt đẹp, đặt ra thách thức không nhỏ đối với một bộ phận giảng viên.

2.2. Thực trạng nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên trước tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư

Để chủ động tiếp cận cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, những năm gần đây, các nhà trường quân đội liên tục kiện toàn chương trình, nội dung đào tạo; đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, ứng dụng công nghệ thông tin, xây dựng mô hình nhà trường thông minh, bước đầu đạt kết quả thiết thực. Các chính sách xã hội đối với giảng viên ngày càng được hoàn thiện, đi vào thực tiễn đã giúp giảng viên yên tâm, phấn khởi công tác, cống hiến, tu dưỡng, rèn luyện nâng cao tay nghề sư phạm. Các nhà trường quân đội đã chú trọng kết hợp giữa giáo dục, đào tạo với

nghiên cứu khoa học, bồi dưỡng phương pháp sư phạm cho giảng viên; thường xuyên rèn luyện trong thực tiễn sư phạm quân sự. Từ đó, đã phát huy được vai trò, trách nhiệm, động cơ, ý chí quyết tâm của giảng viên trong tu dưỡng, rèn luyện, phát huy hết thế mạnh giảng viên trong hoạt động chuyên môn. Trong 10 năm (2011-2020), các nhà trường quân đội “*Đã tổ chức 125 lớp tập huấn, bồi dưỡng cho 9345 lượt nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục về chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm, ngoại ngữ, công nghệ thông tin, kiểm định chất lượng giáo dục và đào tạo*” [2, tr.7]. Qua đó, giảng viên trau dồi thêm bản lĩnh chính trị, đạo đức nghề nghiệp, khả năng ngoại ngữ, công nghệ thông tin, năng lực làm chủ trang thiết bị dạy học hiện đại, nâng cao chuyên môn sư phạm, chất lượng giảng viên vì thế đã có sự chuyển biến tích cực, được củng cố ngày càng vững chắc.

Nhận thức đúng vai trò của đội ngũ giảng viên, những năm qua, các nhà trường quân đội đã triển khai thực hiện đồng bộ, có hiệu quả nhiều giải pháp xây dựng, phát triển đội ngũ giảng viên đồng bộ về cơ cấu, đủ số lượng, đảm bảo về chất lượng. Nhờ những giải pháp toàn diện mà chất lượng giảng viên ngày càng tăng lên. Đa số giảng viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, tinh thần trách nhiệm, kiến thức, năng lực chuyên môn, phương pháp sư phạm, năng lực nghiên cứu khoa học, kiến thức thực tiễn, trình độ ngoại ngữ, công nghệ thông tin đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, đạt chuẩn theo quy định. “*So với năm 2011, hiện nay số lượng nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục có chứng chỉ quốc tế về ngoại ngữ tương đương IELTS 5.0 trở lên tăng từ 11,05% lên 21,67%, có trình độ đại học trở lên tăng từ 76,37% lên 98,07%. Riêng đội ngũ nhà giáo có trình độ sau đại học tăng từ 29,93% lên 53,34% (trình độ tiến sĩ tăng từ 6,9% lên 12,83%). Hiện nay, các nhà trường quân đội có 21 giáo sư, 362 phó giáo sư, 27 nhà giáo ưu tú*” [4, tr.89].

Một bộ phận giảng viên chưa thật chủ động trong tiếp cận, làm chủ và khai thác thành

tự của cuộc cách mạng trong lĩnh vực chuyên môn. Báo cáo số 3927/BC-BQP ngày 19-10-2020 của Bộ Quốc phòng về Tổng kết thực hiện Chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo trong quân đội giai đoạn 2011-2020 đánh giá, một số nhà giáo chưa đạt chuẩn về ngoại ngữ, hạn chế về khả năng truyền thụ kinh nghiệm thực tiễn. Đội ngũ “Nhà giáo, nhà khoa học đầu ngành còn ít, lực lượng kế cận mỏng, nhiều nhà giáo chưa qua thực tế chức vụ đào tạo. Năng lực của một số ít nhà giáo chưa đáp ứng yêu cầu giảng dạy, nghiên cứu khoa học;... việc ứng dụng các thành tựu của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư trong quản lý, đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo còn hạn chế” [4, tr.89]. Đánh giá về một số hạn chế đối với các nhà trường quân đội, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ quân đội lần thứ XI nhiệm kỳ 2020-2025 chỉ rõ: “Một số nội dung, chương trình huấn luyện, đào tạo ở nhà trường chưa theo kịp yêu cầu thực tiễn huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, xây dựng đơn vị; chất lượng dạy, học ngoại ngữ chưa đáp ứng yêu cầu hội nhập và làm việc trong môi trường quốc tế” [5, tr.35]. Để đáp ứng yêu cầu xây dựng quân đội và nhà trường trong tình hình mới, nâng cao chất lượng giảng viên ở các nhà trường quân đội là nhiệm vụ cấp bách hiện nay.

2.3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên các nhà trường quân đội trước tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư

Một là, thống nhất nhận thức về nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên trước tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Trước tiên, cấp ủy, chỉ huy các cơ quan chức năng, nhà trường quân đội cần quán triệt sâu sắc các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, Nhà nước, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng về giáo dục, đào tạo trong quân đội theo mô hình “Nhà trường thông minh, tiếp cận cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư”; đặc biệt là Quyết định số 889/QĐ-BQP của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng ngày 22-3-2018 phê duyệt “Kế hoạch

hành động của hệ thống nhà trường Quân đội trước tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư giai đoạn 2018-2020 và những năm tiếp theo”. Trên cơ sở đó, các chủ thể trên cần hiểu đúng về bản chất, đặc trưng, các cơ hội và thách thức của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư để có cách tiếp cận, giải pháp phù hợp, hiệu quả; chủ động nắm bắt cơ hội, tận dụng tối đa các lợi thế, đồng thời giảm thiểu những tác động tiêu cực của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư; đẩy mạnh ứng dụng, khai thác và phát huy tối đa tác động tích cực vào nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên.

Cần nâng cao nhận thức của các chủ thể trên về vị trí, vai trò, tầm quan trọng đặc biệt của đội ngũ giảng viên - nhân tố quyết định chất lượng, sự thành bại của đổi mới giáo dục, đào tạo hiện nay, từ đó đặt ra yêu cầu cao về phẩm chất, năng lực để giảng viên phấn đấu, học tập, tu dưỡng, rèn luyện, không ngừng nâng cao bản lĩnh chính trị, phẩm chất, năng lực chuyên môn nghiệp vụ, phương pháp tác phong công tác, đáp ứng tốt yêu cầu nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quân đội trong tình hình mới. Quan tâm tạo môi trường, điều kiện thuận lợi cho đội ngũ giảng viên phát huy hết tâm huyết, tiềm năng sáng tạo trong hoạt động sư phạm cũng như phát huy vai trò, trách nhiệm của các lực lượng sư phạm tham gia vào giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên.

Hai là, tiếp tục xây dựng, chuẩn hóa đội ngũ giảng viên. Đây là giải pháp then chốt, có ý nghĩa quyết định việc đổi mới, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư tác động mạnh mẽ. Các nhà trường quân đội cần rà soát, đánh giá đúng thực trạng đội ngũ giảng viên trong hệ thống nhà trường quân đội, trên cơ sở đó, có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng phù hợp. Các nhà trường quân đội cần quán triệt và thực hiện nghiêm Nghị quyết của Quân ủy Trung ương về lãnh đạo thực hiện Đề án “Chương trình quốc gia

về học tập ngoại ngữ cho cán bộ, công chức, viên chức giai đoạn 2019-2030” trong quân đội. Từ đó đẩy mạnh đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ ngoại ngữ, cử giảng viên tham gia học tập văn bằng 2 ngoại ngữ, các lớp bồi dưỡng, tập huấn phù hợp, tiến tới chuẩn hóa ngoại ngữ, xem ngoại ngữ là tiêu chuẩn đánh giá cán bộ; đề bạt quân hàm, đề bạt chức vụ, thi đua khen thưởng,... Sử dụng ngoại ngữ làm tiêu chí của công tác cán bộ cần có kế hoạch, lộ trình, nội dung biện pháp thiết thực, tránh chạy theo bằng cấp, hình thức, dẫn tới tiêu cực trong vấn đề chuẩn hóa ngoại ngữ của cán bộ, giảng viên.

Các nhà trường quân đội cần quan tâm bồi dưỡng, rèn luyện, nâng cao trình độ tin học, khả năng thành thạo trong khai thác sử dụng thiết bị công nghệ, ứng dụng hiệu quả thành tựu của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, của xu thế “chuyển đổi số” vào các hoạt động huấn luyện, đào tạo, hoạt động khoa học, công tác quản lý, điều hành huấn luyện. Tăng cường bồi dưỡng, nâng cao năng lực của giảng viên trong đổi mới nội dung chương trình, phương pháp giảng dạy, quản lý giáo dục - đào tạo, phương pháp kiểm tra, đánh giá chuẩn đầu ra phù hợp với yêu cầu xây dựng nhà trường thông minh, tiếp cận cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Chú trọng bồi dưỡng phẩm chất đạo đức, phương pháp, tác phong sư phạm, kinh nghiệm thực tiễn, tạo nền tảng để giảng viên tiếp cận và đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, thành tựu cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư trong hoạt động chuyên môn.

Ba là, xây dựng môi trường sư phạm thuận lợi để giảng viên tiếp cận, làm chủ và ứng dụng Cách mạng công nghiệp lần thứ tư vào nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo. Chú trọng đề cao tri thức, trọng dụng nhân tài, cạnh tranh, thi đua lành mạnh về trí tuệ. Tạo lập môi trường thật sự dân chủ, cởi mở, tôn trọng, chia sẻ, giúp đỡ lẫn nhau trong công việc và đề cao liêm chính khoa học. Chú trọng xây dựng quan hệ sư phạm trong sáng; mọi cán bộ, giảng viên luôn yên

tâm công tác, gắn bó, yêu nghề, say mê nghiên cứu khoa học; những sản phẩm sáng tạo được trân trọng, khuyến khích.

Các nhà trường quân đội cần chủ động thực hiện tốt công tác tạo nguồn, quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, bố trí sử dụng cán bộ; có chính sách ưu tiên tiêu chí về ngoại ngữ trong tuyển chọn giảng viên; cụ thể hóa, yêu cầu cao đối với trình độ ngoại ngữ của giảng viên trẻ; *“Có chính sách vượt trội để thu hút, trọng dụng nhân tài, chuyên gia cả trong và ngoài nước”* [3, tr.221]. Bảo đảm thực hiện tốt các chính sách về học hàm, học vị, các chính sách ghi nhận và tôn vinh những đóng góp của nhà giáo; bảo đảm tốt điều kiện làm việc, sinh hoạt nhằm thu hút và giữ chân nhân tài, tạo môi trường, cơ chế, chính sách phù hợp để họ lao động, cống hiến, qua đó tiếp cận, làm chủ và vận dụng thành tựu của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư vào nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo ở các nhà trường quân đội.

Tăng cường hiện đại hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị và quản lý sử dụng, ứng dụng công nghệ thông tin. Đầu tư hiện đại hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho giáo dục - đào tạo là vấn đề mang tính tất yếu để nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo nói chung, chất lượng giảng viên nói riêng ở các nhà trường quân đội trước tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Cần tập trung hiện đại hóa hệ thống chỉ huy, điều hành huấn luyện; khai thác, phát huy hiệu quả của phòng học đa năng, phòng học ảo, phòng thực hành, thực nghiệm, thao trường huấn luyện, thư viện số, thư viện điện tử. Bồi dưỡng, nâng cao năng lực của giảng viên về kỹ năng khai thác, sử dụng công nghệ thông tin, trang thiết bị công nghệ; *“Làm tốt công tác bảo đảm an toàn, an ninh, bí mật thông tin quân sự, quốc phòng trong quá trình ứng dụng công nghệ thông tin, công nghệ mô phỏng”* [1, tr.4]. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, thành tựu của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư trong quản lý, đào tạo, bồi dưỡng, đánh

giá chất lượng tổ chức thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn của giảng viên.

Bốn là, phát huy vai trò của giảng viên tự nâng cao trình độ, năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Để tận dụng tối đa những tác động tích cực của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, mỗi giảng viên cần thường xuyên tự bồi dưỡng, không ngừng học tập nâng cao trình độ năng lực, đạo đức, tác phong nhà giáo; tăng cường, củng cố, giữ vững lòng tin chính trị, tình cảm đạo đức nghề nghiệp, khát vọng lớn, ý chí mạnh mẽ phát huy giáo dục, đào tạo trong làm chủ và sáng tạo khoa học công nghệ, góp phần hiện đại hóa quân đội.

Đặc biệt, giảng viên phải làm chủ khoa học công nghệ, vận dụng thành tựu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư vào “*Chủ động nghiên cứu, tích hợp ứng dụng công nghệ thông tin để nâng cao hiệu quả bài giảng, sử dụng thành thạo các phần mềm trình chiếu, kết hợp phần mềm mô phỏng, thí nghiệm ảo và phần mềm dạy học*” [1, tr.4]. Mỗi giảng viên cần nâng cao trình độ chuyên môn, tiếp cận các mô hình dạy học mới, đa dạng hóa các hình thức giảng dạy trong

không gian ảo; nâng cao năng lực sử dụng các thiết bị, phương tiện hiện đại trong giảng dạy; nâng cao năng lực quản lý tài nguyên, dữ liệu số hóa và tự nâng cao trình độ ngoại ngữ để đáp ứng yêu cầu cao của nhiệm vụ sư phạm.

3. KẾT LUẬN

Tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đến các nhà trường quân đội nói chung, chất lượng đội ngũ giảng viên nói riêng là tất yếu khách quan. Để khai thác, phát huy tác động tích cực, hạn chế tác động tiêu cực của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đến chất lượng đội ngũ giảng viên ở các nhà trường quân đội, cần làm chuyển biến nhận thức, phát huy vai trò, trách nhiệm của lãnh đạo, chỉ huy các cấp và của mỗi cơ sở đào tạo, của mỗi giảng viên. Cần tiến hành đồng bộ, toàn diện nhiều giải pháp, đặc biệt là các giải pháp về hoàn thiện cơ chế, chính sách, quan tâm, đầu tư đúng mức đến xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên các nhà trường quân đội và phát huy nhân tố chủ quan của chính họ trong chủ động tiếp cận, làm chủ thành tựu của cuộc cách mạng này.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Quốc phòng (2018), *Quyết định số 889/QĐ-BQP ngày 22-3-2018 Phê duyệt Kế hoạch hành động của hệ thống nhà trường quân đội trước tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư giai đoạn 2018-2020 và những năm tiếp theo*, Hà Nội.
- [2] Bộ Quốc phòng (2020), *Báo cáo số 3927/BC-BQP ngày 19-10-2020 Tổng kết thực hiện Chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo trong quân đội giai đoạn 2011-2020*, Hà Nội.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ 13*, tập 1, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [4] Trần Ngọc Thanh (2020), *Xây dựng đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục quân đội trong cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư*, *Tạp chí Khoa học quân sự*, số 12.
- [5] Tổng cục Chính trị Quân đội Nhân dân Việt Nam (2020), *Tài liệu nghiên cứu, học tập, quán triệt Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng bộ quân đội lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025*, Nxb Quân đội Nhân dân, Hà Nội.

Ngày nhận bài: 23-11-2021. Ngày biên tập xong: 15-12-2021. Duyệt đăng: 12-01-2022